

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3176/2020. (V. 21.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.I.10.468/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszra előzményeként az indítványozó határozatlan idejű, munkaszervezet vezetői munkaviszonyát megszüntette a munkáltatója. Az indítványozó keresetére indult munkaügyi perben az első fokon eljáró Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.303/2016/24. számú ítéletével megállapította a felmondás jogellenességét, és a munkáltatót az elmaradt munkabér, járandóságok valamint perköltségek megtérítésére kötelezte. Az alperesi fellebbezés nyomán eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.028/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ezt követően a munkáltató felülvizsgálati kérelmére indult felülvizsgálati eljárásban a Kúria Mfv.I.10.468/2018/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, a másodfokú ítélet megfellebbezett részét megváltoztatva a felmondás jogellenességének jogkövetkezményeire irányuló keresetet elutasította.
- [3] Az indítványozó a Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott ítélete ellen terjesztette elő az alkotmányjogi panaszát. Az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlásra hívta fel az indítványozót, az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem, illetve az alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolás tekintetében. A felhívásra – a megadott határidőben – az indítványozó részben megismételte, részben összefoglalta eredeti beadványát, s kérte a kúriai döntés megsemmisítését. Az indítványozó alapvetően azt sérelmezte, hogy a Kúria a felmondás indokaként – a felmondást, illetve a per tárgyát, valamint az indítványozó felülvizsgálati ellenkérelmét figyelmen kívül hagyva – a létszámcsökkenést nevezte meg. Az indítványozó így az általa tévesnek vélt indokolás miatt a Kúria ítéletét ellentmondásosnak, értelmetlennek tartotta. Állítása szerint a Kúria a kiszámítható, egységes jogértelmezésen alapuló bírósági joggyakorlat, illetve az objektív és átlátható bírósági jogértelmezés követelményét, s ezáltal az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését sértő döntést hozott. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint XV. cikk (1) bekezdését sértette az is, hogy a Kúria szerinte alaptalanul hivatkozott „megváltozott körülményként” a munkaszervezet vezető alkalmazásának kötelezővé válására, s ennek kapcsán az indítványozó kifogásolta, hogy erre az évrre a perben nem reagálhatott.
- [4] Az indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy a Kúria ítélete az Alaptörvény XII. cikk (2) bekezdésébe, XVII. cikk (1) bekezdésébe és XVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközik. Ennek kapcsán az indítványozó azzal érvelt, hogy a munkavállalók és a munkaadók Alaptörvényben előírt együttműködési kötelezettségébe ütközik, ha a munkáltató csak az általa preferált munkavállalóval hajlandó együttműködni, másokkal, így az indítványozóval azonban nem. Alkotmányjogi panaszában ugyanakkor az Alaptörvény e rendelkezései kapcsán nem indokolta azt, hogy miért tartja a Kúria támadott ítéletét ezekkel az alaptörvényi rendelkezésekkel ellentétesnek.
- [5] Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe ütközőnek tartotta, ha a munkáltató a munkavállalók között szelektálva dönthet arról, hogy melyik munkavállaló munkaviszonyát szünteti meg, melyik érintett munkavállalónak mond fel. A jogegyenlőség elvével ellentétesnek vélte ekként azt, hogy a Kúria nem ítélte jogszerűtlennek a felmondást önmagában azért, mert a munkáltató más foglalkoztatott jogviszonyát az indítványozóval egyidejűleg nem szüntette meg.

- [6] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [7] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt, számára hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [8] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben benyújtott panaszában (a Kúria ítéletének kézbesítése 2019. augusztus 5-én történt, az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2019. október 4-én adta postára) az ügy érdemében hozott, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadta.
- [9] Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]: „indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség” [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]]. Az indítvány e követelménynek az Alaptörvény XII. cikk (2) bekezdése, XVII. cikk (1) bekezdése és XVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem tesz eleget, ezen alaptörvényi cikket érintően ugyanis az indítványozó nem indokolta a támadott kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét. Nem indokolta továbbá az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát érintően sem a kifogásolt kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét; e hivatkozott jog a munkaügyi perben hozott kúriai ítélettel nem is hozható alkotmányjogilag értékelhető összefüggésbe. Nem indokolta továbbá az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdését érintően azt sem, hogy a Kúria sérelmezett ítélete, mely egyedül a saját munkaviszonya megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában döntött, milyen vele összehasonlítható helyzetben lévő viszonylatában okozott számára hátrányos megkülönböztetést. Mindezt figyelembe véve az indítvány alapján nem kerülhet sor az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései sérelmének érdemi alkotmányossági vizsgálatra.
- [10] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panaszbeadványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott kúriai ítélet) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. A munkaviszony megszüntetése tárgyában indított perben hozott kúriai ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panasz arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a Kúriától eltérő módon értékelje a felmondás jogszerűségét, illetve a munkaviszony megszüntetéséhez kapcsolódó jogkövetkezményeket.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel [3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]]. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe [...] Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” [Ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]] Az indítványozó által felhívott tisztességes eljáráshoz való jog nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi

panasz alapján hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a konkrét ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére történő hivatkozás nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.

- [13] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § a) pontjában és 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 5.

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Handó Tünde*  
előadó alkotmánybíró helyett

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Pokol Béla*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Schanda Balázs*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Szívós Mária*  
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1681/2019.

